

Hvem sagde ligestilling?

Af Iben Sabine Kongsrud

Det er vel nærmest sensationelt, at der nu endelig er opfundet en vaccine mod kræftformer forårsaget af HPV-virus. Desværre kommer den kun pigerne til gode...

HPV-virus er seksuelt overført, hvilket betyder, at både drenge og piger er lige udsatte for smitte. Desværre er det kun pigerne, den danske sundhedsstyrelse bekymrer sig for. Forældre til drenge må fortsat hoste op med de 3500 kroner, det koster at beskytte dem på længere sigt mod cancer i penis, endetarm, mund og svælg. Sygdomme som har været i næsten epidemisk stigning gennem de sidste 40 år, og hvor der enten er samme hyppighed mellem mænd og kvinder eller en overhyppighed hos mænd. Prisen på vaccinen betyder, at kun de færreste drengebørn bliver vaccineret, for i en gennemsnitsfamilie med bare to drenge kan beløbet være en stor belastning for privatøkonomien. Siden 1. januar 2008 er alle danske piger på 12 år blevet tilbudt gratis vaccine mod HPV-virus, som er årsagen til livmoderhalskræft – så langt, så godt. Men slet ikke godt nok. HPV-virus er nemlig på ingen måde udelukkende et kvinde-problem, selvom denne udbredte fejllopfattelse flourer fint blandt befolkningen – og ulykkeligvis også blandt mange praktiserende læger.

Som det ser ud i dag, kan drengebørn ikke få vaccinen gratis, for den danske folkesundhed handler naturligvis om økonomi. I forvejen koster det samfundet 80 millioner kroner årligt at vaccinere alle de 12-årige piger, og med alle drengene på vognen, ville beløbet blive fordoblet. Det lyder af mange penge, men det kunne bryde smittekæden 100 procent at vaccinere drengene i samme ombæring. Alligevel kan eller vil man ikke finde pengene i statskassen. Hvem var det lige der sagde ligestilling?

Drengene skal med Gynækolog, Christine Felding, er vi burde vaccinere ikke i tvivl om at drenge i samme omfang som piger, for tallene fra Australien viser, at antallet af piger, smittet med kondylomer, er faldet drastisk på bemærkelsesværdig kort tid, mens det ser anderledes nedtrykkende ud for mænd, som ikke er omfattet af vaccinationsprogrammet. Her er der kun registreret et mindre fald i antallet af smittede. Tallene fra Australien viser med al tydelighed, at det i den grad nytter at have et effektivt vaccinationsprogram for begge køn. Kondylomer er ikke kræft, men det er en genial indikation på, at vaccinen virker efter hensigten. Antallet af mennesker med kræft i mandlerne er også stigende - og her véd man, at mindst 24% af alle tilfælde skyldes HPV-virus - forårsaget af helt almindelig oralsex, siger hun.

Livmoderhalskræft er den mest udbredte af de HPV-relaterede sygdomme, og sundhedsøkonomiske analyser fokuserer primært på at vaccinere piger. Den gængse holdning er, at der er mere økonomi i at behandle piger, som via deres vaccination ikke længere vil udgøre en smitekilde for drengene. Det er Christine Felding ikke enig i:

Vi modtager flere og flere videnskabelige artikler, som viser at drenge også bør vaccineres, for at undgå en lang række af andre kræftformer og for at hindre smitte. Infektion med HPV-virus er ikke kun en kvindesygdom, siger hun, som i øvrigt altid giver de mødre til drenge,

”

- Jeg er naturligvis interesseret i at undgå diverse cancersygdomme, men det er også vigtigt for mig, at jeg ikke smitter nogen piger med HPV, som så måske udvikler kræft, siger han.

som kommer i hendes konsultation, en brochure om Gardasilvaccinen med hjem.

- De fleste ligner spørgsmålstejn, det er tydeligvis ikke gået op for den brede befolkning, at også drengene er i farezonen. I den sammenhæng er det værd at bemærke, at i USA har den amerikanske lægemiddelstyrelse FDA også godkendt Gardasil til drenge og mænd 16-26 år.

Christine Feldings egen søn, 26-årige Michael Felding, var da heller ikke et øjeblik i tvivl, da vaccinen kom på markedet. Han rejser jorden rundt som professionel skøjteløber og har af to årsager valgt at lade sig vaccinere:

- Jeg er naturligvis interesseret i at undgå diverse cancersygdomme, men det er også vigtigt for mig, at jeg ikke smitter nogen piger med HPV, som så måske udvikler kræft, siger han.

Fordele ved at give vaccinen til drenge:

Nedsat risiko for at udvikle kræft. Nedsat risiko for at smitte piger. Smittekæden brydes hurtigere. HPV-virus er en helt almindelig infektion, som er seksuelt overført. Der findes ingen behandling og man kan ikke mærke, at man er smittet, med mindre man er så "heldig" at få kondylomer (kønsvorter). ■

Nogle mennesker bekæmper selv infektionen, mens den hos andre sætter sig som en kronisk infektion.

En kronisk HPV-infektion kan både føre til kræft i livmoderhalsen, penis, endetarmsåbningen, munden og svælget – herunder især mandlerne.

Fakta:

Livmoderhalskræft er den anden hyppigste kræfttype med næsten en halv million nye tilfælde hvert eneste år. Alene i Europa udvikler 60.000 kvinder sygdommen hvert år - og det skræmmende virkelighedsscenario er, at næsten 50% dør af sygdommen. Livmoderhalskræft er udbredt, den skyldes en seksuelt overført virus og hvert år dør 300.000 kvinder som følge af sygdommen på verdensplan.

Danmark er et såkaldt frisindet land – og desværre også et af de lande, hvor sygdommen forekommer hyppigst. Hvert eneste år bliver cirka 400 ramt af livmoderhalskræft, 150 af disse kvinder dør af sygdommen. 6000 kvinder bliver hvert år behandlet for svære celleforandringer, som er selve forstadiet til sygdommen.

Hvert år rammes cirka 460 danske mænd af kræft i penis, endetarmens udmunding, i svælget eller munden og en stor del af disse tilfælde skyldes HPV-virus.

Gardasil beskytter 100% mod livmoderhalskræft og en lang række andre kræftformer forårsaget af HPV 16 og 18.